

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

10 ביוני 2026

1198

כ"ה בסיוון התשפ"ו

עמוד

הצעת חוק ועדת חקירה ממלכתית לאומית לאירועי טבח שמיני עצרת התשפ"ד (טבח 7 באוקטובר 2023), התשפ"ו-2026 260

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק ועדת חקירה ממלכתית-לאומית לאירועי טבח שמיני עצרת התשפ"ד (טבח 7 באוקטובר 2023), התשפ"ו-2026

1. מטרה
מטרתו של חוק זה היא להביא לחקירה מלאה, יסודית ובלתי תלויה של אירועי טבח שמיני עצרת (טבח 7 באוקטובר) ומלחמת התקומה והנסיבות שהובילו אליהם, בוועדת חקירה שתוקם מתוך הכרה במחלוקת הציבורית בעניין זהות הגורם הממנה את חבריה, ובדרך שתאפשר מינוי של חברי הוועדה בהסכמה רחבה בין נציגי העם ובדרך מאוזנת והוגנת.
2. הגדרות
בחוק זה -
"אירועי טבח שמיני עצרת (טבח 7 באוקטובר)" - פעולות האיבה, ובכללן המתקפה, הטבח והפשעים נגד אזרחי ישראל ותושביה, נגד העם היהודי ונגד האנושות שבוצעו ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ובימים הסמוכים לו;
"הוועדה" - ועדת החקירה הממלכתית-לאומית שהוקמה לפי סעיף 3;
"חוק ועדות חקירה" - חוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968;¹
"חוק הכנסת" - חוק הכנסת, התשנ"ד-1994;²
"סיעות האופוזיציה" - הסיעות בכנסת שאינן צדדים להסכמים המחייבים תמיכה בממשלה;
"סיעות הקואליציה" - הסיעות בכנסת שהן צדדים להסכמים המחייבים תמיכה בממשלה;
"ראש האופוזיציה" - כמשמעותו בחוק הכנסת.
3. הקמת הוועדה
מוקמת בזה ועדת חקירה ממלכתית-לאומית לחקירת אירועי טבח שמיני עצרת (טבח 7 באוקטובר), מלחמת התקומה והנסיבות שהובילו אליהם.
4. הוראות לעניין פעולת הוועדה
(א) הוועדה תהיה של שישה חברים.
(ב) הוועדה רשאית לפעול אף אם פחת מספר חבריה כל עוד לא פחת משלושה, והיא רשאית לפעול אף בטרם נבחרו משקיפים שיכהנו בה לפי הוראות סעיף 8.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיפים** מטרת החוק המוצע להביא לחקירה מלאה, יסודית ובלתי תלויה של אירועי טבח שמיני עצרת (טבח 7 באוקטובר) ומלחמת התקומה והנסיבות שהובילו אליהם. בשל מחלוקת ציבורית בעניין זהות הגורם הממנה היום חברים לוועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968 (להלן - חוק ועדות חקירה), מוצע להקים בחוק ועדת חקירה (להלן - הוועדה) ולקבוע הוראות מיוחדות לעניין הליך המינוי של חבריה כדי שהם ימונו בהסכמה רחבה בין נציגי העם ובדרך מאוזנת והוגנת.
- סעיף 2** מוצע לקבוע הגדרות למונחים המשמשים בחוק המוצע. בין השאר, מוצע להגדיר את סיעות האופוזיציה וסיעות הקואליציה כפי שקבוע בסעיף 13(ב) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951.
- סעיף 4** מוצע לקבוע כי הוועדה תמנה שישה חברים, והיא תהיה רשאית לפעול בהרכב חסר כל עוד מספר חבריה לא יפחת משלושה, ואף בטרם בחירת המשקיפים. חבר הוועדה יפעל לפי שיקול דעתו ולא יהיה

¹ הצעת חוק מס' פ/6380/25 (מספר פנימי: 2237628); הועברה לוועדה ביום ד' בטבת התשפ"ו (24 בדצמבר 2025).

² ס"ח התשכ"ט, עמ' 28.

³ ס"ח התשנ"ד, עמ' 140.

(ג) חבר הוועדה יפעל על פי שיקול דעתו, ולא יהיה מחויב לעמדת הגורם שמינה אותו לוועדה.

(ד) הוראות חוק ועדות חקירה יחולו, בשינויים המחויבים, אלא אם כן נקבע אחרת בחוק זה.

כשירות חברי
הוועדה

5. (א) חבר הוועדה יהיה אזרח ישראלי.

(ב) לא ימונה אדם לחבר הוועדה לפי סעיף 6(ב), אם הוא מכהן או כיהן ב-18 השנים שקדמו ליום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) באחד מהתפקידים האלה:

(1) שופט של בית המשפט העליון;

(2) ראש הממשלה או שר;

(3) קצין בדרגת רב-אלוף או אלוף בצבא הגנה לישראל;

(4) ראש שירות הביטחון הכללי או סגניו;

(5) היועץ המשפטי לממשלה;

(6) הפרקליט הצבאי הראשי;

(7) היועץ המשפטי של שירות הביטחון הכללי.

מינוי חברי הוועדה

6. (א) חברי הוועדה ימונו בכנסת לפי הוראות אלו:

(1) יושב ראש הכנסת יניח על שולחן הכנסת הצעה ובה הרכב הוועדה והיושב ראש המוצעים, לאחר שהתייעץ ככל האפשר עם נציגים מסיעות הקואליציה ומסיעות האופוזיציה, ובלבד שלפחות אחד מחברי הוועדה יהיה מי שכשיר להתמנות לשופט של בית המשפט העליון;

(2) הצעה כאמור בפסקה (1) תונח על שולחן הכנסת בתוך 14 ימים מיום פרסומו של חוק זה, ותובא לאישור הכנסת בתוך שבעה ימים מיום הנחתה;

(3) אישור ההצעה יהיה בהחלטה של הכנסת ברוב של שמונים חברי הכנסת.

(ב) לא אושר הרכב הוועדה כאמור בסעיף קטן (א) בתוך התקופות האמורות בו, ימונו, בתוך 14 ימים, חברי הוועדה בידי יושב ראש ועדת הכנסת וראש האופוזיציה לפי הוראות אלו:

ד ב ר י ה ס ב ר

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת באפשרות לקבוע הוראות בדבר סיווג ביטחוני של חברי הוועדה והמשקיפים ובדבר אופן קביעת ההתאמה הביטחונית לתפקידים האלה.

סעיף 6 מוצע לקבוע הליך למינוי חברי הוועדה כדי שהמינוי יהיה בהסכמה רחבה או במינוי מאוון בין סיעות הקואליציה ובין סיעות האופוזיציה בכנסת. בתוך 14 ימים מיום פרסום החוק המוצע ברשומות, יניח יושב ראש הכנסת על שולחן הכנסת הצעה ובה הרכב הוועדה והיושב ראש המוצעים, לאחר שהתייעץ ככל האפשר עם נציגים מסיעות הקואליציה ומסיעות האופוזיציה. לפחות אחד מחברי הוועדה יהיה כשיר להתמנות לשופט של בית המשפט העליון. הכנסת תצביע על ההצעה בתוך שבעה ימים. על ההצעה להתקבל ברוב של 80 חברי הכנסת.

מחויב לעמדת הגורם שמינה אותו לוועדה. עוד מוצע לקבוע תחולה שיורית להוראות חוק ועדות חקירה, כך שהן יחולו על הוועדה ופעילותה כל עוד לא ייקבע אחרת לפי החוק המוצע.

סעיף 5 מוצע לקבוע כי חברי הוועדה יהיו אזרחי ישראל. ככל שחברי הוועדה לא יתמנו בידי מליאת הכנסת בהסכמה רחבה, מוצע לקבוע סייג למינוי שלפיו לא יתמנה לחבר הוועדה אדם הנמנה עם נושאי המשרה שלהלן, או מי שהיה נושא משרה כאמור ב-18 השנים שקדמו ל-7 באוקטובר 2023 (מאז מועד ביצוע תוכנית ההתנתקות): שופט של בית המשפט העליון, ראש הממשלה, שר קצין בדרגת רב-אלוף או אלוף בצבא הגנה לישראל, ראש שירות הביטחון הכללי או סגניו, היועץ המשפטי לממשלה, הפרקליט הצבאי הראשי והיועץ המשפטי של שירות הביטחון הכללי.

(1) יושב ראש ועדת הכנסת ימנה שלושה מחברי הוועדה (בחוק זה - מינויי סיעות הקואליציה), ובלבד שלמינוי המוצע הסכימו בכתב לפחות 61 חברי הכנסת מסייעות הקואליציה;

(2) ראש האופוזיציה ימנה שלושה מחברי הוועדה (בחוק זה - מינויי סיעות האופוזיציה), ובלבד שלמינוי המוצע הסכימו בכתב רוב חברי הכנסת מסייעות האופוזיציה;

(3) אחד מחברי הוועדה שימונו לפי פסקה (1) ואחד מחברי הוועדה שימונו לפי פסקה (2) יהיו מי שכשירים להתמנות לשופט של בית המשפט העליון.

(ג) מונו חברי הוועדה, כולם או חלקם, כאמור בסעיף קטן (ב), יבחרו חברי הוועדה אחד מהם לכהן כיושב ראש הוועדה; לא נבחר יושב ראש לוועדה בתוך שבעה ימים ממועד השלמת מינויה, ימנו יושב ראש ועדת הכנסת וראש האופוזיציה, כל אחד מקרב מי שהוא מינה, חבר ועדה לכהן כיושב ראש במשותף.

7. (א) נפטר חבר הוועדה או נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו או שחדל לכהן מכל סיבה אחרת, ימונה חבר אחר במקומו לפי הוראות אלו:

(1) מונו חברי הוועדה לפי הוראות סעיף 6(א) - ימונה המחליף על פי בחירת רוב חברי הוועדה;

(2) מונו חברי הוועדה לפי הוראות סעיף 6(ב) - ימונה המחליף בידי מינויי סיעות הקואליציה או מינויי סיעות האופוזיציה, לפי העניין.

(ב) הוחלף חבר ועדה לפי הוראות סעיף קטן (א), תמשיך הוועדה בעבודתה מהשלב שאליו הגיעה לפני השינוי, זולת אם החליטה על דרך אחרת.

ד ב ר י ה ס ב ר

הכנסת וראש האופוזיציה, תוכל הוועדה עצמה למנות מקרב חבריה יושב ראש, ואם לא נבחר יושב ראש בדרך האמורה בתוך שבעה ימים - ימנו יושב ראש ועדת הכנסת וראש האופוזיציה, כל אחד מקרב מי שהוא מינה לוועדה, יושב ראש והם יכהנו כיושבי ראש במשותף.

סעיף 7 מוצע לקבוע כיצד יוחלף חבר ועדה שחדל לכהן. אם חברי הוועדה מונו בידי הכנסת, את המחליף ימנו רוב חברי הוועדה; אם חבר הוועדה המחליף מונה בידי יושב ראש ועדת הכנסת או ראש האופוזיציה, ימנו חברי הוועדה שהם מינויי סיעות הקואליציה או מינויי סיעות האופוזיציה, לפי העניין. את המחליף. הוועדה תמשיך בעבודתה מהשלב שאליו הגיעה לפני השינוי, זולת אם החליטה על דרך אחרת.

אם לא מונתה הוועדה בדרך האמורה, ימונו חברי הוועדה כך: יושב ראש ועדת הכנסת ימנה שלושה חברי ועדה בהסכמה בכתב של 61 חברי הכנסת לפחות מסייעות הקואליציה (להלן - מינויי סיעות הקואליציה). ראש האופוזיציה ימנה שלושה חברי ועדה בהסכמה בכתב של רוב חברי הכנסת מסייעות האופוזיציה (להלן - מינויי סיעות האופוזיציה). אם חברי הוועדה מונו כאמור, לפחות אחד ממינויי סיעות הקואליציה ואחד ממינויי סיעות האופוזיציה יהיו כשירים להתמנות לשופט של בית המשפט העליון.

מוצע לקבוע הוראות לעניין מינוי יושב ראש הוועדה. אם הוועדה תמונה בידי הכנסת, הכנסת היא שתבחר את היושב ראש לפי הצעת יושב ראש הכנסת כאמור; אם חברי הוועדה ימונו, כולם או חלקם, בידי יושב ראש ועדת

8. (א) בוועדה יכהנו, במעמד מיוחד של משקיפים, ארבעה חטופים ששוחררו או בני משפחות שכולות; בסעיף זה - "חטוף ששוחרר" - כמשמעותו בסעיף 8ב(א) לחוק תשלומים לפדויי שבי ולחטופים ששוחררו, התשס"ה-2005³;

"בן משפחה שכולה" - אחד מאלה:

(1) בן משפחה של חייל שנספה במערכה כהגדרתו בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950⁴, ובלבד שהחייל נספה באירועי טבח שמיני עצרת (טבח 7 באוקטובר) או במהלך מלחמת התקומה;

(2) בן משפחה של נפגע המנוי בפסקה (2) להגדרה "בן משפחה" שבחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970⁵, ובלבד שהנפגע מת עקב פגיעה באירועי טבח שמיני עצרת (טבח 7 באוקטובר).

(ב) המשקיפים ייבחרו על ידי חברי הוועדה.

(ג) המשקיפים ייטלו חלק בדיונים ובהתייעצויות שתקיים הוועדה, אולם לא תהיה להם זכות הצבעה בה.

(ד) בקביעת סדרי עבודתה, הוועדה רשאית לקבוע, בין השאר, הוראות לעניין הליך מינוי המשקיפים ואופן השתתפותם בדיונים, ובכלל זה הסמכויות שיהיו נתונות להם בעת חקירת עדים, מסמכים או מידע שלא ניתן לחשוף בפניהם וישיבות או מקרים שבהם תוגבל השתתפותם.

9. (א) לוועדה יהיו נתונות כל הסמכויות הנתונות לוועדת חקירה שהוקמה מכוח חוק ועדות חקירה, ובלבד שעל הפעלת הסמכויות יחולו הוראות אלו:

(1) כל שניים מחברי הוועדה רשאים להפעיל את הסמכויות האמורות בסעיף 9א(1), (2) ו- (4) לחוק ועדות חקירה;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 9 מוצע להקנות לוועדה את כל הסמכויות הנתונות לוועדת חקירה שהוקמה מכוח חוק ועדות חקירה בכפוף לשינויים האלה:

(1) אם מכהנים בוועדה שני יושבי ראש במשותף, הסמכויות הנתונות ליושב ראש הוועדה יופעלו בהסמכת שניהם בלבד;

(2) סמכויות הזימון לעדות ולהצגת מסמכים ומוציגים, חיוב עד להעיד בשבועה וציווי על גביית עדות בחוץ לארץ, הקבועות בסעיף 9א(1), (2) ו- (4) לחוק ועדות חקירה, יהיו נתונות לכל שניים מחברי הוועדה, והסמכות לכפות התייצבות בוועדה לפי סעיף 9א(3) לחוק האמור תהיה נתונה לכל שניים מחברי הוועדה שאחד מהם כשיר

לחטופים ששוחררו ולמשפחות חללי אירועי טבח שמיני עצרת (טבח 7 באוקטובר) ומלחמת התקומה יש אינטרס ישיר וראשון במעלה בנושא החקירה, ויש גם משמעות ערכית וסמלית בכך שהם ילוו את עבודת הוועדה. על כן מוצע כי חברי הוועדה יבחרו ארבעה משקיפים מקרבם לוועדה.

מוצע לקבוע כי המשקיפים ישתתפו בדיוני הוועדה ובהתייעצויות שיקיימו חברי הוועדה, אך לא תהיה להם זכות הצבעה. מוצע להסמיך את הוועדה לקבוע בסדרי עבודתה הוראות מפורטות יותר לעניין המשקיפים, ובין השאר לעניין הליך מינויים, אופן השתתפותם בדיונים, מסמכים או מידע שלא יחשפו אליהם וישיבות או מקרים שבהם לא יוכלו להשתתף או להיות נוכחים.

³ ס"ח התשס"ה, עמ' 977.

⁴ ס"ח התש"י, עמ' 162.

⁵ ס"ח התש"ל, עמ' 126.

(2) כל שניים מחברי הוועדה רשאים להפעיל את הסמכות האמורה בסעיף 9(א)(3) לחוק ועדות חקירה, ובלבד שאחד מהם הוא חבר ועדה הכשיר להתמנות לשופט של בית המשפט העליון;

(3) הסמכויות האמורות בסעיפים 11(א) ו-12(ב), 12 ו-18(ב) לחוק ועדות חקירה יופעלו בהתאם לאותן הוראות, ובלבד שאחד מחברי הוועדה הכשיר להתמנות לשופט של בית המשפט העליון הסכים להפעלתן.

(ב) מונו לוועדה שני יושבי ראש במשותף, יפעילו את סמכויותיהם בהסכמה בלבד.

10. הוועדה תדון בפומבי ודיוניה ישודרו לציבור, אולם היא רשאית -

(1) לקיים דיון, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם שוכנעה שהדבר דרוש לשם שמירה על ביטחון המדינה, על יחסי החוץ של המדינה, על עניין כלכלי חיוני של המדינה, על דרכי הפעולה החסויות של רשות או גוף שיש להם סמכות חקירה על פי דין, או לשם הגנה מפני פגיעה בשלזמו או בפרטיותו של אדם;

(2) לקבוע כללים לעניין שידור דיוני הוועדה והגבלתו.

11. דין וחשבון של הוועדה, לרבות דוח חלקי ודוח ביניים, יוגש גם ליושב ראש הכנסת. דין וחשבון הוועדה

ד ב ר י ה ס ב ר

וסמכויות בנוגע לניהול הדיון כמו הטלת סנקציות על מי שמפריע באולם לפי סעיף 18(ב) לחוק ועדות חקירה, יהיו נתונות ליושב ראש הוועדה בהסכמה של חבר הוועדה הכשיר להתמנות לשופט של בית המשפט העליון.

סעיף 10 מוצע לקבוע כי ככלל, הוועדה תדון בפומבי ודיוניה ישודרו לציבור, אולם היא תהיה רשאית להורות על קיום דיון בדלתיים סגורות לשם הגנה על הזכויות והאינטרסים הציבוריים המנויים בסעיף. עוד מוצע להסמיך את הוועדה לקבוע כללים לעניין שידור דיוני הוועדה והגבלת שידורם.

סעיף 11 מכיוון שהקמת הוועדה קבועה בחוק של הכנסת ומינוי חבריה נעשה בעיקרו בכנסת, מוצע לקבוע כי דוחות הוועדה המוגשים לממשלה לפי סעיפים 19 ו-19א לחוק ועדות חקירה, יוגשו גם ליושב ראש הכנסת.

להתמנות לשופט של בית המשפט העליון; יצוין כי לפי חוק ועדות חקירה, סמכויות אלו נתונות לשופט העומד בראש הוועדה, על דעת הוועדה;

(3) הסמכות להטיל קנסות, בין השאר בשל סירוב להעיד או השבת תשובה מתחמקת, ולעייין בהם מחדש לפי סעיף 11(א) ו-18(ב) לחוק ועדות חקירה, תהיה נתונה ליושב ראש הוועדה, על דעת הוועדה ובהסכמת חבר ועדה הכשיר להתמנות לשופט של בית המשפט העליון;

(4) הסמכות להוציא צו חיפוש לפי סעיף 12 לחוק ועדות חקירה תהיה נתונה ליושב ראש הוועדה, אם הוועדה תראה צורך בכך, בהסכמת חבר ועדה הכשיר להתמנות לשופט של בית המשפט העליון;

(5) סמכויות של בית משפט בנוגע לפומביות הדיון כמו קביעת איסור פרסום או היתר לפרסם צילום מהאולם,

12. (א) חבר הוועדה ומשקיף זכאים לקבל החזר הוצאות בסכומים שיקבע המנהל הכללי של הכנסת, באישור ועדת הכספים של הכנסת; המנהל הכללי של הכנסת רשאי לפסוק לחבר הוועדה ולמשקיף שכר בסכום שיקבע אם ראה זאת מוצדק בנסיבות העניין, באישור ועדת הכספים של הכנסת.
- (ב) הסכומים האמורים בסעיף קטן (א) ישולמו מאוצר המדינה.
13. (א) יושב ראש הכנסת ממונה על ביצוע חוק זה.
- (ב) המנהל הכללי של הכנסת אחראי לניהול ההקמה והפעילות השוטפת של ועדת החקירה. ביצוע

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 13 מוצע לקבוע כי יושב ראש הכנסת יהיה ממונה על ביצוע החוק המוצע, וכי המנהל הכללי של הכנסת יהיה אחראי לניהול ההקמה והפעילות השוטפת של הוועדה.

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק לפי הנוסח המוצע אינה עולה על הסכום בהגדרה "הצעת חוק תקציבית" בסעיף 33 לחוק יסוד: משק המדינה.

סעיף 12 מוצע לקבוע כי הסמכויות לפי סעיף 27(א) לחוק ועדות חקירה בעניין קביעת החזר הוצאות ושכר לחבר ועדת חקירה הנתונות למנהל בתי המשפט, יימסרו למנהל הכללי של הכנסת, באישור ועדת הכספים של הכנסת, ויחולו גם על המשקיפים. מוצע להבהיר כי גם סכומים אלו ישולמו מאוצר המדינה.

יוזם: חבר הכנסת אריאל קלנר

